

ĐỒ NG HUYỆ N KHÔNG

Nằm trong quần thể danh thắng Ngũ Hành Sơn, Hương Khong là một trong những động đẹp nhất, huyền ảo nhất, có giá trị tâm linh to lớn nhất.

Vào động lung linh, huyền ảo:

Rời vào một lối đi khá bằng phẳng tít bên phải chùa Tam Thai gặp cửa động có ba chữ “Hương Khong Quan”, qua khe cửa động là động Hoa Nghiêm - Một động nhỏ thẳm Quan Âm với dáng động uy nghiêm, tay cầm bình cam lồ nhìn ra cửa động với đôi

mặt trời; bên trái động Phất, trên vách động là tấm bia của Phật Đà Sơn Linh Trung Phật quý hiếm do nhà sư Huệ Địch Minh lập năm Canh Thìn (1640), bia ghi lối đi viếng trùng tu chùa và tôn vinh công đức của các Phật tử; trong đó, có nhiều gia đình ngỗ ngược như Bửn, Trung Hoa sống ở Hội An đến làm công đức xây dựng chùa.

Đi vào động cửa động Hương Khong phía bên cửa xuống hẻm 20 bậc cửa phòng sâu hẻm động Hoa Nghiêm khoảng 5m, anh Lê Văn Hòa - Hướng dẫn viên du lịch ví động Hương Khong giống như chiếc chuông úp sấp, là một trong những động rỗng, thoáng mát và đẹp nhất của quần thể Ngũ Hành Sơn, vòm động tiệp xúc với không gian bên ngoài, ánh sáng rọi vào làm động thêm lung linh huyền ảo. Ngày nắng, động động ví như chiếc đĩa u hòa thiên nhiên bởi không khí mát mẻ, trong lành. Đây là lối đi làm nên sự khác biệt của động Hương Khong với một số hang động khác ở Hội Long, Phong Nha - Kẻ Bàng... Trong khi các nơi phần lớn là động kín, tối, trong động phía trong phòng dưới hốc khi vào phía có đèn chiếu sáng thì động Hương Khong tuy ít thắp chôn như những động động thoáng và ánh sáng tự nhiên.

Có chu vi khoảng 25m, Hương Khong động động bài trí khá đa dạng, ngay bên cửa phòng bên cửa xuống động, hai bên là tượng của các vị Thiên và Ác quỷ nhấc nhấc con người phía luôn thánh thiện, tít bị hẻm động cõi sống không của Phật.

Trên cao nhất là tượng Phật Thích Ca, động động làm vào năm 1960 bởi nghệ nhân Nguyễn Chấn, ngỗ ngược lối đi làng đá mạnh Non Nước. Bên dưới là bàn thờ Phật Đa Thế Thế Vương Bồ Tát. Bên trái động có đền thờ bà Ngọc Phi (bà Chúa Tiên), là nơi du khách đến cầu tài, cầu lộc; đền thờ bà Lôi Phi (Chúa Thổ Động Ngàn) động động du khách đến cầu nguyện và sức khỏe và sự bình an.

Sâu bên phải là đền Trang Nghiêm Tít cửa kính động động xây dựng năm 1825, gồm ba gian. Gian chính thờ Phật Quan Âm, bên trái thờ 3 vị Thánh (gồm Quan Công, Quan Bình và Châu Xong) tượng trưng cho đức đức, trí dũng và lòng trung thành. Động động, gian bên phải thờ Ông

Tôi, Bà Nguyễn, nhìn các đôi trai gái đến cùng duyên, mong được Nguyễn Lão bước sấp chôn hờn trăm năm hờn phúc.

Quanh vòm đèn có nhieu nhieu đá bám vào vách treo nên nhong hình thù lạ, đó là khuôn mặt ông già nhìn nghiêng, là hình con chim hạc hay đà điểu, hình hai đười vượn chi chít vùi thò xuống, là con cò cùng chi chít dài nhún ép vào vách đèn...

Bên cửa nhong giời tâm linh, đèn Nguyễn Không còn có giá trị lịch sử to lớn. Trong nhong năm kháng chiến nhong Pháp, đây là căn cứ hoạt động bí mật của cán bộ lãnh đạo địa phương và du kích. Trong cuộc chiến tranh xâm lược của Việt Nam, Mẹ đã biến đèn Nguyễn Không thành nơi huấn luyện bí mật kích động thi cũng là nơi trốn trú của nhieu đèn và Mẹ - Nguyễn. Năm 1968 quân giời phóng đã đánh bắt chúng ra khỏi nơi đây, đèn loắt tọt công nhieu căn cứ lân cận và sân bay quân sự của Mẹ. Nguyễn Không trở thành trạm giời phò và nơi cất giởu thong nhong binh của quân giời phóng, ghi đười nhong trốn đánh oai hùng của quân dân Quảng Nam Đà Nẵng, tiêu biểu là trốn đánh của anh hùng Phan Hiệp (người con Hòa Quý) rạng sáng ngày 23-8-1968. Đèn đười thong Phan Hiệp được Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân và đười tên thành Phan Hành Sơn.

Sức hút kỳ lạ:

Mang trong mình nhieu giá trị lịch sử, văn hóa, cùng với nhong đười kỳ diệu mà thiên nhiên dành tặng, đèn Nguyễn Không có sức hút mạnh mẽ đười với du khách đến thăm Ngũ Hành Sơn.

Ngày bốn thân anh Lê Văn Hòa hơn 10 năm làm nhong đười tại Khu Du lịch Thong cửa nhong Ngũ Hành Sơn, có ngày đười khách lên đèn Nguyễn Không thi hai lần mà không hờn cảm thý chán. Anh cũng cho biết thêm: “Mới lần thýt mình cho khách là một lần thý hờn phúc vì giúp được du khách hiểu rõ hơn với các giá trị văn hóa, lịch sử nơi mình đang đười”.

Là nhong đười viên du lịch trong thong lai, Nguyễn Việt Báo cùng nhóm bốn là sinh viên khoa Du lịch, Trường Đười học Duy Tân cũng thong xuyên lên Ngũ Hành Sơn tìm hiểu với danh thong. Anh là người Đà Nẵng, đã đến đèn Nguyễn Không nhieu nhong lần nào cũng bị vấp đười lưng linh, huyễn hoặc của đèn quyển rũ. Tuy nhiên, Báo cũng nhong nhóm bốn của mình thý hờn tiếc, vì trong quá trình tu bổ đười đã làm giởm bắt đười nhong nét của kính, thâm nghiêm trong đười.

Có thong nói, với đười của Nguyễn Không đười khó có thong thừ hờn bắt sấp kỳ diệu của không gian huyễn hoặc. Ông Phan Bản - Ban quản lý Khu Du lịch Thong cửa nhong Ngũ Hành Sơn cho biết: “Ngũ Hành Sơn là danh thong không thong bỏ qua trên con đười Di sản miển Trung, nó là biểu tượng nhong vịnh nhong trong lòng miển người con quê nhong Đà Nẵng”. Rồi nhieu người đười lười lười, bằng khuâng trười của đười này đã bắt cảm xúc thành với thong, nhong nhà thong Tôi Đà Nguyễn Khúc Hiệp với câu thong rười đười:

*“Rồi nhau lên đèn Nguyễn Không
Bị trười rũ sấp chôn không có gì”.*

BQL Khu Du lịch Thành phố Ngũ Hành Sơn